

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ไทยสัปายะ (วาริบบัต)^๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการ
พัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนด
มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ (วาริ
บบัต) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๑ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ
(วาริบบัต) (Holistic health promotion therapist : Thai sappaya hydrotherapy)
หมายถึง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยใช้น้ำและกรรมวิธีแบบไทยในการส่งเสริมสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์
รวม ไทยสัปายะ (วาริบบัต) แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง การส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม แบบพื้นฐานที่บุคคล
ทั่วไปสามารถดูแลตนเอง ผู้อื่นได้ภายใต้คำแนะนำ และการสนับสนุนของผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง การดูแลส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ที่ต้องมีความรู้
ความสามารถและความชำนาญในระดับที่สามารถบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น และให้ปรึกษา
ตนเองต่อไป ทั้งนี้ มิใช่เป็นการประกอบโรคศิลปะ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและ
ทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัป
ายะ (วาริบบัต) ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๑.๑ ความรู้ทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

(Basic knowledge of anatomy and physiology)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ก) เซลล์และเนื้อเยื่อ (Cell and tissue)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ข) โครงสร้างและหน้าที่ผิวหนัง (Skin structure and
function)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ค) ระบบโครงกระดูก (Skeleton system)

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(ง) ระบบกล้ามเนื้อ (Muscular system)	
	(จ) ระบบประสาท (Nervous system)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ฉ) ระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular system)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ช) ระบบหายใจ (Respiratory system)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(ซ) ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ณ) ระบบขับถ่ายปัสสาวะ (Urinary system)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ญ) ระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine system)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(๒) วิชาทั่วไป (Generic area of study)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ก) สาธารณสุขมูลฐานและสุขอนามัยในสปา (Health, hygiene and safety in the spa)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ข) ขั้นตอนการทำงานในสปา (Spa procedures)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(ค) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับสปา (First aid for spa)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ง) การนำเสนอบริการและสินค้า (Services and products recommendation)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(จ) ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication skill)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ฉ) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่ควรทราบ (Basic skin diseases)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(๓) จรรยาบรรณของผู้ให้บริการ (Professional code of ethics)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(๔) กฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพ (Professional law)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(๕) การทำจิตให้สงบ (Meditation)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(๖) สนทนาภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงาน (Basic English conversation)	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	๓.๑.๒ ความรู้เฉพาะวารีบำบัด	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(๑) ทฤษฎีวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(ก) ทฤษฎีวารีบำบัด (Hydrotherapy theory)	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ข) การบำบัดด้วยอุณหภูมิร้อนและเย็น	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(๒) ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(ก) ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ข) อุปกรณ์ที่ใช้ในการอาบ อบ ประคบ แช่ ชโลม ทา ชัด และพอก	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา	(ค) สมุนไพรที่ใช้ในการอาบ อบ ประคบ แช่ ชโลม ทา ชัด และพอก	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
	(๓) ข้อห้าม และข้อควรระวังในการใช้กลิ่นหอมเพื่อสุขภาพ	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน
ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๒.๑ เตรียมอุปกรณ์ในการอาบ อบ ประคบ แช่ ชโลม ทา ขัด ฟอก และ
ทาบหม้อเกลือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๒.๒ สามารถทำการอบสมุนไพรได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๒.๓ อธิบายข้อห้ามและข้อควรระวังได้

สำนักงาน ๓.๓ ทักษะคติ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความ
ซื่อสัตย์และประหยัด

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๔.๑ สมุนไพรที่ใช้ในการวารีบำบัดเพื่อดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการและโรค
ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) อาการปวดเมื่อย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) อาการคัดจมูกน้ำมูกไหล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) โรคภูมิแพ้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) โรคหอบหืด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) โรคผิวหนัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๔.๒ การส่งเสริมสุขภาพหญิงหลังคลอดด้วยการอาบ อบ ประคบ แช่
สมุนไพร และทาบหม้อเกลือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน
ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๕.๑ สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์และสมุนไพรที่ใช้ในการอาบ อบ ประคบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แช่สมุนไพร และทาบหม้อเกลือ

สำนักงาน ๓.๕.๒ สามารถเลือกใช้สมุนไพรในวารีบำบัดเพื่อดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการ
และโรคดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) อาการปวดเมื่อย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) อาการคัดจมูกน้ำมูกไหล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) โรคภูมิแพ้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) โรคหอบหืด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) โรคผิวหนัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๕.๓ สามารถทำลูกประคบได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๕.๔ สามารถทาบหม้อเกลือหญิงหลังคลอดได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓.๕.๕ สามารถบันทึกแพทย์แผนไทยได้

สำนักงาน ๓.๖ ทักษะคติ ประกอบด้วย แนวความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ วิเคราะห์
สำนักงาน สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

